

Státní zkouška ze zpracování textu na počítači 3

Státní zkouška ze zpracování textu na počítači je „poměrně“ nová. Do směrnice o státních zkouškách byla zařazena v roce 2003 a od té doby úspěšni uchazeči dostávají vysvědčení o státní zkoušce. Domníváme se, že neuškodí připomenout si některá pravidla, jež pro tento typ zkoušky platí.

Státní zkoušku ze zpracování textu lze skládat pouze v českém jazyce. Zadání pro zkoušky vypracovává Národní ústav odborného vzdělávání, konkrétně oddělení pro písemnou a elektronickou komunikaci – STÚ, a Interinfo ČR, které má na starosti i organizaci a vyhodnocení. Také při této zkoušce je přítomen zkušební komisař, kterého jmenuje ředitel NÚOV, a platí stejné termíny pro zkušební období.

Státní zkouška ze zpracování textu na počítači se skládá z korektury textu, z opisu textu se současným prováděním korektur, z ověření znalosti české gramatiky a z rychlostního opisu. Na splnění všech úkolů má uchazeč 30 minut a za tu dobu musí zvládnout minimálně 6 000 čistých úhozů při penalizaci 50 úhozů za každou chybu. Touto státní zkouškou prokazuje uchazeč dovednost provádět základní operace v textovém editoru, správně interpretovat korekturní značky a na jejich základě opravit v textovém editoru předložený text, orientovat se v gramatice spisovné češtiny a psát rychlostí uvedenou výše.

Státních zkoušek ze zpracování textu se každoročně účastní kolem tisícovky uchazečů, zhruba stovka z nich je neúspěšná. Tito žáci mají možnost pokusit se o zkoušku znovu, dokonce i ve stejném zkušebním období. Letošní statistika se nijak nevymyká, přihlášených bylo 1063 z 31 škol, úspěšných pak 993. A které školy měly stoprocentní úspěšnost? Byly to tyto (řazeno podle počtu uchazečů):

- OA Trutnov (34 uchazečů)
- OA Praha, Dušní (25 uchazečů)
- OA České Budějovice, Husova (19 uchazečů)
- OA Ostrava–Mariánské Hory, Karasova (14 uchazečů)
- OA Chrudim (14 uchazečů)
- VOŠ a OA Praha, Kollárova (13 uchazečů)
- SOŠ Jindřichův Hradec, Jáchymova (8 uchazečů)
- GOB a SOŠ Telč (7 uchazečů)

Zajímavý je i přehled škol, které měly největší počet úspěšných žáků:

- OA Heroldovy sady, Praha (71 úspěšných)
- OA Ml. Boleslav, T. G. Masaryka (64 úspěšných)
- OA Choceň (56 úspěšných)
- OA Zlín, T. G. Masaryka (46 úspěšných)
- OA Bučovice (39 úspěšných)
- OA Znojmo (38 úspěšných)

Všem blahopřejeme!

Příjemná je pro školy i jistá finanční motivace. Od vybrané částky se totiž odečtou náklady na přípravu a realizaci zkoušky a zbylé finance se rozdělí poměrem 1:1:1 mezi Národní ústav odborného vzdělávání, Interinfo ČR a příslušnou školu.

Podívejme se ještě podrobněji na chyby, které se ve státnicových pracích objevují nejčastěji. Uchazeči někdy nedokáží správně interpretovat korekturní značky, problém bývá především s tzv. neplatnou korekturou (podtečkový výraz). Chyby se vyskytují také při přesouvání bloků, kdy nezůstanou správně mezislovní mezery. Stává se, že v místě vyjmutí mezera schází, v místě vložení jsou naopak dvě či naopak.

Dvojitě mezery vůbec patří mezi nejčastější chyby. Aby k nim nedocházelo, doporučujeme nastavit makro pro odstranění dvojitých mezer (podrobněji jsme o této problematice pojednávali v Rozhledech č. 2, ročník 83). Dobrou práci za nás ale v tomto případě odvede také Word 2007, kde je konečně i pro češtinu implementována kontrola gramatiky, stylistiky a typografie (zelené podtrhávání). Word pak odhalí kromě pravopisné chyby (červeně podtržena) i chybějící mezery za interpunkcí, přebytné mezery před interpunkcí, dvojitě mezery, přebytnou interpunkcí a další chyby.

Pozor si uchazeči musejí dávat také na aktivní automatické opravy. Během psaní se jim totiž cizí slova a ne příliš běžná česká slova automaticky nahradí za jiná. Při státních zkouškách, ale i třeba při běžných opisech ve škole doporučujeme mít automatické opravy vypnuté (více na toto téma Rozhledy č. 8, ročník 83).

Renáta Drábová
Petr Hais